

אני המשפיע!

מערך תיקון עולם - פעולה 1

רקע עיוני

כבר נאמר כי "האדם הוא עולם קטן והעולם הוא אדם גדול", מה שמופיע במיקרו נכון בד"כ גם לגבי המקרו. כך גם למשל לגבי הפרט וכלל. כפי שנבוא לשפר ולשנות דברים בעצמנו כך גם נכון שננהג מול החברה. ישנם 2 "שיטות" בהם ניתן לפעול כדי ליצור מצב של שינוי- "סור מרע ועשה טוב" אנו יכולים ליצור מצב של שינוי בעצמנו (וגם בחברה) ע"י 2 דרכים

"סור מרע"- לסור מהדברים הרעים שאנו עושים

"עשה טוב"- עשייה של דברים טובים ובניית קומה נוספת שלא הייתה קיימת קודם

כמובן שהטוב ביותר הוא לפעול בשני המישורים באיזון נכון.

מטרת הפעולה:

החניכים ילמדו על חשיבותה של השפעה ותוצאותיה על הסביבה והחברה וכיצד היא פועלת

מבנה הפעולה:

1. השפעה על החברה
2. 2 שיטות השפעה על החברה:
 - המחשה של השפעה ע"י מעשה בו אנו יוצרים מציאות חדשה שמשנה מציאות אחרת (עשה טוב)
 - המחשה של השפעה הנוצרת עקב הפסקת מצב בעייתי (סור מרע)
3. אני והשפעה
4. סיכום

מהלך הפעולה:

1. השפעה על החברה

- נראה לחניכים את הכוח שיש לאדם אחד ואיך הוא יכול להשפיע על החברה -
- המחשה של השפעה ע"י מעשה שיוצר מציאות חדשה

נשחק עם החניכים "קדרים".

המשחק מתנהל בצורה כזו בה יש תופס ומולו יש את הנתפסים.

התופס מתייצב בקו מסוים והנתפסים עומדים מולו בקו אחר רחוק ממנו (כ-20-30 מטר), כאשר מכריז התופס "הקדרים באים" הוא מתחיל לרוץ לעבר הנתפסים לכיוון הקו השני בעוד הנתפסים אמורים לעבור את הקו שעליו היה התופס, אם יצליחו לעבור את הקו הם לא יוכלו עוד להיתפס בסיבוב זה של המשחק. חשוב לציין כי לא התופס ולא הבורחים יכולים לחזור אחורה! מותר לנוע לרוחב הקו אליו התקדמת אך לא לשוב לאחור, רק לצדדים וקדימה.

אם הצליח התופס לתפוס מס' חניכים, הם נהפכים להיות תופסים יחד איתו בסיבוב הבא. המשחק מסתיים כשכולם נתפסים- כשאין עוד נמלטים.

2. שיטות ההשפעה על החברה

משחק שני אותו נשלב הוא "תופסת קרח".

במשחק זה יש תופס ונתפסים כמו במשחק תופסת רגילה, אלא שבתופסת זו הנתפס נשאר במקומו ונשאר "קפוא" עד ששחקן אחר נוגע בו ואז הוא יכול להמשיך ולברוח. המשחק מוגבל בזמן כך שבסופו של הזמן אנחנו רואים על כמה "קפואים" הצליח התופס לשמור

- דוגמה למצב בעייתי שתוקן ע"י השפעה

נקרא את הסיפור לחניכים (נספח)

3. אני וההשפעה

נשאל את החניכים-

- איזו פעולה נקטה רוזה בסיפור? האם היא נקטה פעולה חדשה או שהיא מנעה מציאות בעייתית קיימת?
- אילו מעשים אנו יכולים לעשות בכדי לשנות משהו בחברה כדי שהמצב יהיה טוב יותר?
- בדוגמאות שהבאנו, אילו מעשים הם מעוררי השפעה "אקטיביים" ואילו "פאסיביים"?

4. סיכום

במשחק הקדרים ראינו שאדם אחד יכול לשנות מציאות מסוימת ואותה המציאות עוברת הלאה וממשיכה לשנות עד שנוצר שינוי מוחלט – השפענו על אדם אחד (ע"י תפיסה) וזה עזר לנו להתקדם לעבר המטרה, במשחק זה אנו רואים השפעה על הסביבה ע"י יצירת מציאות חדשה (עשה טוב).

בתופסת קרח אנו רואים את הכיוון ההפוך, אנחנו יכולים למנוע מצב בעייתי אצל אדם מסוים (קיפאון) ובכך אנו משפרים את המצב הכללי (ניתן להתחשב בעובדה שאותו אחד ששוחרר ממשיך לשחרר אחרים) - (סור מרע).

כמו בסיפור עם רוזה פארקס, לפעמים אנו מבצעים אפ' פעולות פשוטות וקטנות לכאורה אך השפעתן יכולה להיות גדולה וחשובה. מכאן ניתן ללמוד כמה חשוב כל מעשה שלנו ועד כמה חשובה השפעתו שהרי היא יכולה להגיע רחוק ולהשפיע רבות.

נספח

סיפור-

לפני כחמישים שנה, בתקופה בה במדינות שונות בארצות הברית היתה נהוגה הפרדה גזענית בין שחורים ללבנים, סירבה אישה שחורה בשם רוזה פארקס לפנות את המושב שלה עבור אדם לבן. היום זה נשמע קטנוני ואולי אפילו מגוחך, אך אז היתה זו עבירה על החוק ובשל כך נאסרה רוזה. המאסר גרם להתלקחות ולפעולות למען זכויות השחורים, ואלו היו הניצנים של מה שאנו מכירים היום כארגונים למען זכויות האדם.

כאשר הגב' פארקס סירבה לפנות את מקומה עבור אדם לבן, לא היו לה אף כוונות להפוך לסמל היסטורי או לדמות חשובה. היא עשתה זאת כי חשה שזה לא הוגן, ושזה נגד האמונה שלה. אבל על ידי מעשה קטן זה, היא שינתה את פני העולם כולו, לנצח.

לאחר מיתתה, ציוה נשיא ארצות הברית להוריד את הדגל לחצי התורן. היא גם היתה האישה הראשונה שארונה הוצג ב"רוטנדה של הקפיטול" – כבוד מלכים שניתן לאנשים בודדים בלבד במשך ההיסטוריה האמריקאית.

בשל מה זכתה פארקס לקבל כבוד לאומי? האם יתכן שבעיני רוחה היא ראתה כיצד הסירוב הקטן שלה יהפוך לתנועה לאומית, שתשנה את יחס הקהילה האמריקאית לשחורים? למעשה, זה לא משנה.

אך אנו יכולים ללמוד מכך שאישה אחת, שידעה מה עליה לעשות והתנהגה ברוח זו – הצליחה לשנות את פני העולם כולו.